

Vennootschapsbelasting
Top 50 fiscale korting
Top 1000 grootste winsten

De rijkste Belgen halen het meeste voordeel uit lage vennootschapsbelastingen

SAMENVATTING

- > **Top 50 fiscale kortingen:** de 50 Belgische bedrijven die kampioen zijn in het ontwijken van belastingen betalen een gemiddeld belastingtarief van 2,6%.
- > **Top 1000 grootste winsten:** de 1000 meest winstgevende bedrijven in België betalen een gemiddeld belastingtarief van 12,6%.
- > **De rijkste Belgen:** nog prominenter dan in onze vorige edities domineren de rijkste Belgen deze top 50. Ze betalen geen enkele vorm van vermogensbelasting, terwijl hun holdings amper belastingen betalen.
- > **De hervorming van de vennootschapsbelasting** is nog niet van toepassing op de winst van 2017, het onderwerp van deze studie, maar we kunnen nu al vaststellen dat de impact ervan zeer klein zou zijn geweest.

Tabel 1 – Top 50 fiscale kortingen

Rang	Naam	Winst voor belastingen	Belastingen	Belastingtarief	Fiscale korting
1	SOFINA	1.079.917.000 €	533.000 €	0,0 %	366.530.788 €
2	KBC GROEP	1.048.038.000 €	7.110.000 €	0,7 %	349.118.116 €
3	DELHAIZE DE LEEUW	930.581.000 €	526.000 €	0,1 %	315.778.482 €
4	AXA HOLDINGS BELGIUM	946.391.000 €	12.616.000 €	1,3 %	309.062.301 €
5	KBC ANCORA	843.208.000 €	0 €	0,0 %	286.606.399 €
6	D'IETEREN	814.459.000 €	491.000 €	0,1 %	276.343.614 €
7	JANSSEN PHARMACEUTICA	719.957.000 €	9.481.000 €	1,3 %	235.232.384 €
8	SOLVAY	755.263.000 €	22.685.000 €	3,0 %	234.028.894 €
9	GROEP BRUSSEL LAMBERT	638.120.000 €	12.000 €	0,0 %	216.884.988 €
10	UCB PHARMA	579.677.000 €	13.202.000 €	2,3 %	183.830.212 €
11	ARCELOR MITTAL BELGIUM	473.533.000 €	236.000 €	0,0 %	160.717.867 €
12	J.D.M. FINANCE	406.068.128 €	3.837.482 €	0,9 %	134.185.075 €
13	ATLAS COPCO AIRPOWER	795.194.000 €	150.597.000 €	18,9 %	119.689.441 €
14	ANICOM GESTION ET PARTICIPATION	301.175.432 €	1.189.358 €	0,4 %	101.180.171 €
15	AGEAS	289.707.000 €	0 €	0,0 %	98.471.409 €
16	AMELIE-FIN	270.326.561 €	1.121.229 €	0,4 %	90.762.769 €
17	ACKERMANS & VAN HAAREN	263.590.000 €	106.000 €	0,0 %	89.488.241 €
18	SOLITAIRE TRANSPORT CHARTERING	258.747.827 €	44.000 €	0,0 %	87.904.386 €
19	DRAKKAR GROUP	248.102.658 €	1.237.535 €	0,5 %	83.092.558 €
20	TOTAL PETROCHEMICALS & REFINING	427.598.000 €	67.415.000 €	15,8 %	77.925.560 €
21	ZOETIS BELGIUM	411.210.912 €	62.475.258 €	15,2 %	77.295.331 €
22	GHENT HANDLING & DISTRIBUTION GHD	228.882.316 €	633.420 €	0,3 %	77.163.679 €
23	TVH PARTS HOLDING	225.996.951 €	1.663.077 €	0,7 %	75.153.287 €
24	M.R.B.B. (BOERENBOND)	246.461.000 €	16.681.000 €	6,8 %	67.091.094 €
25	BASF BELGIUM COORDINATION CENTER	183.688.000 €	0 €	0,0 %	62.435.551 €
26	AG REAL ESTATE	165.847.806 €	556.291 €	0,3 %	55.815.378 €
27	KBC CREDIT INVESTMENTS	161.421.000 €	7.000 €	0,0 %	54.859.998 €
28	REDEVCO RETAIL BELGIUM	256.017.000 €	32.308.000 €	12,6 %	54.712.178 €
29	SRIW	159.942.245 €	613.988 €	0,4 %	53.750.381 €
30	LOUIS DELHAIZE	152.741.000 €	-566.000 €	-0,4 %	52.482.666 €
31	INTERNATIONAL POWER	158.635.000 €	1.687.000 €	1,1 %	52.233.037 €
32	INSI	159.913.952 €	2.306.926 €	1,4 %	52.047.826 €
33	NUTRECO BELGIUM	156.466.496 €	1.445.550 €	0,9 %	51.737.412 €
34	COBEP	151.383.919 €	507.691 €	0,3 %	50.947.703 €
35	UMICORE	151.090.000 €	1.274.000 €	0,8 %	50.081.491 €
36	DOLOMIES DE MARCHE-LES-DAMES	144.458.000 €	348.000 €	0,2 %	48.753.274 €
37	ELGABEL	136.178.000 €	0 €	0,0 %	46.286.902 €
38	GRANDIS	121.356.180 €	6.662 €	0,0 %	41.242.304 €
39	SAFRAN AERO BOOSTERS	122.770.863 €	1.860.344 €	1,5 %	39.869.472 €
40	EDENRED BELGIUM	127.536.916 €	3.491.261 €	2,7 %	39.858.537 €
41	WABCO EUROPE	135.318.000 €	6.802.000 €	5,0 %	39.192.588 €
42	SOCIETE DE PARTICIPATIONS INDUSTRI.	115.610.351 €	691.797 €	0,6 %	38.604.161 €
43	APETRA	112.182.487 €	477 €	0,0 %	38.130.350 €
44	SCHNEIDER ELECTRIC SERVICES INT.	138.426.000 €	9.274.000 €	6,7 %	37.776.997 €
45	SFPI	118.067.000 €	2.852.000 €	2,4 %	37.278.973 €
46	SOLVAC	108.669.000 €	0 €	0,0 %	36.936.593 €
47	SERB	111.844.723 €	1.590.013 €	1,4 %	36.426.008 €
48	SOC. D'EXPL. DU PIONEERING SPIRIT	111.120.000 €	2.160.000 €	1,9 %	35.609.688 €
49	PUBLIGAZ - PUBLIGAS	106.616.708 €	938.329 €	0,9 %	35.300.690 €
50	SAMSONITE BELGIUM HOLDINGS	103.603.000 €	0 €	0,0 %	35.214.660 €
TOTAAL		16.873.108.431 €	444.047.688 €	2,6%	5.291.121.868 €

1. De belangrijkste cijfers

a) De top 50 van fiscale kortingen

De top 50 (zie tabel 1) rangschikt de vijftig vennootschappen die in 2017 de grootste fiscale korting hebben genoten. We definiëren "fiscale korting" als het verschil in euro tussen de werkelijk betaalde belastingen van de vennootschap en de belastingen die ze zou hebben betaald bij een – normale – aanslagvoet van 33,99%. Dat zijn de bedrijven die het meeste baat hebben bij ons belastingstelsel.

In 2017 hebben die 50 vennootschappen 444 miljoen euro belastingen betaald op 16,87 miljard winst. Dat is een aanslagvoet van amper 2,6%. Ze hebben dus een fiscale korting gekregen van 5,19 miljard euro vergeleken met wat ze bij een normale aanslagvoet (33,99%) zouden moeten betalen.

b) De top 1000 van de grootste winsten

Onze top 50 richt zich specifiek op vennootschappen die weinig belastingen betalen, onze top 1000 (zie tabel 2) rangschikt de vennootschappen in dalende lijn van gemaakte winsten, zonder rekening te houden met hun belastingheffing. Dat geeft dus een helder beeld van de fiscale realiteit van de grote vennootschappen.

Tabel 2 – Resultaten en belastingen van de 1000 grootste winsten (2017)

Winst voor belastingen	Belastingen	Belastingtarief	Fiscale korting
45,9 miljard €	5,8 miljard €	12,6%	9,8 miljard €

Deze duizend vennootschappen realiseerden in 2017 een totale winst van 45,9 miljard euro en betaalden daarop 5,8 miljard euro belasting, een aanslagvoet van 12,6%. In vergelijking met de normale aanslagvoet voor vennootschappen (33,99%) kregen ze een fiscale korting van 9,8 miljard euro.

c) Evolutie van de top 50 en de top 1000

Dit is de negende editie van de top 50 van fiscale kortingen. Over de periode 2009-2017 schommelde de gemiddelde aanslagvoet van de top 50 tussen minimaal 0,6% en maximaal 3,3%, met een gemiddelde van 2,0% (zie tabel 3).

Tabel 3 – Evolutie van de top 50 van fiscale kortingen

Aanslagjaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Winstjaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aanslagvoet	0,6%	1%	1,8%	2,6%	2,8%	3,3%	2,5%	1%	2,6%

Voor de top 1000 van grootste winsten bedraagt de gemiddelde aanslagvoet 7,3%, schommelend tussen minimaal 3,3% en maximaal 12,6% deze editie (zie tabel 4). In tegenstelling tot de top 50 vertoont de top 1000 dus een opwaartse trend, hoewel het percentage nog ver verwijderd is van de nominale aanslagvoet van 33,99%.

Tabel 4 – Evolutie van de Top 1000 grootste winsten

Aanslagjaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Winstjaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aanslagvoet	3,8%*	5,7%	5,1%	6,2%	6,7%	7,9%	9,7%	7,9%	12,6%

(*) Top 500 voor het jaar 2009

2. De rijkste Belgen palmen de top 50 in

De top 50 omvat een reeks Belgische dochterondernemingen van buitenlandse multinationals (Axa, Johnson & Johnson, ArcelorMittal, Pfizer, BASF ...), enkele bedrijven onder Belgische overheidscontrole (SFPI, SRIW, Aperta ...) en zelfs een pensioenfonds, Elgabel, van de gas- en elektriciteitsbedrijven.

Maar de opvallendste aanwezigen zijn toch de vennootschappen (vaak holdings) van de grootste vermogens van ons land. De eerste plaats is nog steeds weggelegd voor Sofina, de holding van de familie Boël, waarvan bekend is dat die al sinds ... 1905 (de oorlogsjaren uitgezonderd) ononderbroken jaarlijkse dividenden uitkeert en waar een voormalig eerste minister, Guy Verhofstadt, in de raad van bestuur zetelt.

Deze rijke families betalen geen vermogensbelasting. Ze zijn bovendien vrijgesteld van de nieuwe effectentaks omdat hun financiële activa niet via een effectenrekening worden aangehouden. En ze vergroten hun vermogen nog via holdings die nauwelijks belastingen betalen (zie verder onder punt 3, het systeem van de DBI-aftrek). In plaats van met hun enorme vermogens een bijdrage aan de samenleving te leveren, ontlopen ze ons belastingsysteem. Laten we de top 50 eens van nabij bekijken.

De families Boël, Solvay en Janssen – Deze families, verbonden door vermogens en huwelijksbanden, zijn het symbool bij uitstek van de vertegenwoordigers van het oude, Belgische (Franstalige) kapitalisme, families die hun rijkdom in de 19de eeuw hebben vergaard en ook vandaag nog steeds aan de top staan. Volgens het klassement op de site derijkstebelgen.be staat de familie Janssen op de 9de plaats van rijkste Belgen, met een vermogen van 3,1 miljard euro, de familie Boël op de 15de plaats, met 1,5 miljard euro.

Deze families controleren vijf vennootschappen van onze top 50:

- Sofina (nr. 1), de grootste holding van de familie Boël, beursgenoteerd;
- Solvay (nr. 8), het vlaggenschip van de familie Solvay, geleid door graaf Nicolas Boël;
- UCB Pharma (nr. 10), een vennootschap van de groep UCB van de familie Janssen;
- SPI (Société de Participations Industrielles, nr. 42), een niet-beursgenoteerde holding van de familie Boël;
- Solvac (nr. 46), vennootschap onder toezicht van de familie Solvay en aanverwanten.

De aandeelhoudersfamilies van AB InBev: de Spoelberch, Van Damme, de Mevius en aanverwanten – De historische aandeelhouders van de grootste brouwerij ter wereld nemen het volledige podium van de rijkste Belgen voor hun rekening. Net als de families Boël-Solvay en Janssen zijn ook zij door huwelijken verbonden met een aantal families van de hoge adel en de rijke bourgeoisie, twee categorieën die vaak met elkaar verweven zijn.

Deze families controleren ook vijf vennootschappen van onze top 50, die bestaan uit onaantastbare aandelenconstructies waarvan de inkomsten belastingvrij zijn:

- JDM Finance (nr. 12), met een maatschappelijk doel dat makkelijk valt af te leiden van de naam, de initialen van barones Jacqueline de Mevius;
- Anicom Gestion et participation (nr. 14), met als afgevaardigd bestuurder Jean-Baptiste de Looz-Corswarem, echtgenoot van Eleonore Gatto, de kleindochter van Éliane de Spoelberch (1915-2015);
- Amelie-Fin (nr. 16), nog een vennootschap van barones Jacqueline de Mevius en haar kinderen;
- Compagnie Benelux Participations (nr. 34), een vennootschap die onder meer bestuurd wordt door de burggraven Olivier de Spoelberch, Philippe de Spoelberch en Grégoire de Spoelberch.
- Grandis (nr. 38), met afgevaardigd bestuurder Ramon Reyntiens, zoon van Anne de Mevius.

De aandeelhouders van KBC – De bank KBC, het financiële bastion van het Vlaamse kapitalisme, staat onder toezicht van een driedig aandeelhouderssyndicaat: KBC Ancora (voor 53% in handen van de coöperatie Cera), de Boerenbond (MRBB - Maatschappij voor Roerend Bezit van de Boerenbond) en een reeks rijke Vlaamse families. Behalve de familie Vlerick (Philippe Vlerick, de ongeslagen mandatenkampioen van de in Brussel op de beurs genoteerde bedrijven en voorzitter van de raad van bestuur van KBC), vinden we er ook de families Bosteels, Bostoën, Debaille, Donck, Konings, Leysen, Merckx, Orlent, Poulussen, Rommel, Roussis-Van Gorp, Santens, Stuyck, Van Bauwel, Vandamme, Van Dyck, Van Holsbeeck, Van Houtte ...

Vier KBC-gerelateerde bedrijven staan in onze top 50:

- KBC Groep (nr. 2);
- KBC Ancora (nr. 5);
- MRBB (Boerenbond, nr. 24);
- KBC Credit Investments (nr. 27).

De familie Frère – Deze familie behoort tot de rijkste families van België, na de families van AB InBev, met een vermogen van 6,3 miljard euro. Albert Frère, de financier uit Charleroi, heeft een vaste stek in onze Top 50. We vinden hem bij twee bedrijven in het klassement:

- Groep Brussel Lambert (nr. 9), de grootste holding van Frère;
- Total Petrochemicals & Refining (nr. 20), een dochteronderneming van de Franse groep Total, waar Frère aandeelhouder van werd door aan die groep het paradepaardje van de Belgische olie-industrie te verkopen, Petrofina.

De families Bertrand-Ackermans-van Haaren – De historische aandeelhouders van de holding Ackermans & van Haaren, op nr. 17 in onze top 50, behoren tot een familie die eveneens op nr. 17 staat in de lijst met rijkste Belgen, met een vermogen van 1,6 miljard euro. De beursgenoteerde holding is in handen van Luc Bertrand. Zijn dochter, Alexia Bertrand, die ook in de raad van bestuur zit, is trouwens kabinetschef van vicepremier Didier Reynders (MR). We kunnen ervan uitgaan dat Alexia Bertrand tijdens de regeringsonderhandelingen over de effectentaks in alle talen heeft gezwegen over het belasten van financiële activa die niet via een effectenrekening worden aangehouden, zoals dat bij haar familie het geval is.

De families van de afstammelingen Delhaize – De ruzie tussen de twee concurrerende Delhaize-merken dateert al van lang geleden, maar dat weerhoudt hen er niet van allebei in onze top 50 te staan:

- Delhaize de Leeuw (nr. 3) wordt historisch gecontroleerd door acht families, goed voor een 125ste plaats op de lijst van de grootste Belgische vermogens. Hun macht is verwaterd sinds de fusie van Ahold en Delhaize in 2016;
- Louis Delhaize (nr. 30) heeft als aandeelhouders de neven Pierre Delhaize (60ste rijkste Belg) en Jean-Marc Heynderickx, die met elkaar in ruzie liggen, en waarbij die laatste in zee is gegaan met de Brusselaar met Franse roots Jacques Bouriez, de sterke man achter de groep.

De familie D'Ieteren – De groep D'Ieteren, auto-importeur, prijkt op de 6de plaats van onze top 50. De groep is in handen van de gelijknamige familie die op plaats 40 staat op de lijst van de grootste Belgische vermogens.

De familie Heerema – Edward Heerema is een rijke Nederlander met domicilie in België. Hij maakt deel uit van een familie die 35ste staat in de lijst van de rijkste Nederlanders. Hij is oprichter en bestuurder van Allseas, een machtige groep op het gebied van offshoreactiviteiten. De tonnagetaks, verankerd in de Belgische belastingwetgeving, zorgt ervoor dat hij geen tonnen belasting moet betalen. Dat maakt dat twee van zijn vennootschappen in de top 50 vermeld staan, elk verantwoordelijk voor een indrukwekkende maritiem imperium:

- Solitaire Transport Chartering (nr. 18). De Solitaire is het grootste pijplegship ter wereld (de aanslagvoet is dan weer heel wat minder indrukwekkend: 0,02%);
- Société d'exploitation du Pioneering Spirit (nr. 48). De Pioneering Spirit is een reusachtige catamaran, het grootste vaartuig ter wereld, gespecialiseerd in de plaatsing van gas- en olieplatformen (ook hier is de gehanteerde aanslagvoet omgekeerd evenredig: 1,2%).

De familie Huts – De flamboyante Fernand Huts, 18de rijkste Belg met een vermogen van 1,5 miljard euro, is de baas van Katoen Natie, een groep die gespecialiseerd is in havenactiviteiten. De vennootschap Ghent Handling and Distribution (nr. 22 van onze top 50), is een dochteronderneming van de groep en actief in de haven van Gent.

De families Thermote en Vanhalst – TVH, in 1969 opgericht door Paul Thermote en Paul Vanhalst, is uitgegroeid tot een wereldspeler op het vlak van vorkheftrucks en de twee families staan bij de rijkste Belgen nu op de 8ste plaats. De vennootschap TVH Parts Holding (nr. 23 van onze top 50) is een maatschappelijke holding die dochterondernemingen in verschillende landen controleert. De holding zelf is in handen van een Luxemburgse vennootschap.

De familie de Murga – De familie de Murga, gelieerd aan de families du Bois (Spa Monopole) en Bekaert, staat in de lijst van Belgische vermogens op de 100ste plaats. Haar vennootschap INSI (nr. 32 van onze Top 50) is de familieholding en die bezit 99% van de aandelen van ACP ("Acide carbonique pur"), een van de grootste producenten en verdelers van koolzuur. Maar in 2018 verkocht de familie de Murga ACP aan een Amerikaanse concurrent.

De familie Lhoist-Berghmans – De familie Lhoist-Berghmans staat op de tiende plaats van de grootste Belgische vermogens, goed voor 2,9 miljard euro, en controleert de groep Lhoist, die wereldwijd de kalksector domineert. Ook Dolomies de Marche-les-Dames is vaste prik in onze Top 50 (nr. 36). Het is de tussenholding van de groep.

3. De belangrijkste aftrekposten van de top 50

We hebben – waar mogelijk – de belangrijkste fiscale aftrekposten van de top 50 uitgesplitst. Daaruit blijkt, zoals je kunt zien in tabel 5, dat de posten definitief belaste inkomsten (DBI) en vrijstelling op de meerwaarde van aandelen de twee grootste aftrekposten zijn. Ze worden op grote afstand gevolgd door de post octrooiaftrek.

Tabel 5 – Top 50: uitsplitsing van de aftrekposten	
Definitief belaste inkomsten (DBI)	42%
Meerwaarden op aandelen	27%
Aftrek van octrooi-inkomsten	9%
Verliezen uit het verleden	5%
Tonnagetaks	3%
Notionele interesten	1%
Andere of niet-gepreciseerde aftrekposten	14%
Totaal	100%

De gevolgen van de hervorming van de vennootschapsbelasting

De uitsplitsing van de aftrekposten zoals je ze in tabel 5 kunt zien, toont dat de gevolgen van de hervorming van de vennootschapsbelasting (die pas van toepassing zal zijn op de resultaten van 2018) slechts een geringe invloed zal hebben op de aftrekposten waarvan die grote bedrijven genieten.

Die hervorming zal namelijk de volgende effecten hebben.

- De DBI's blijven aftrekbaar, de aftrekbaarheid zal zelfs toenemen van 95% naar 100%;
- De vrijstelling op de meerwaarden op aandelen is niet langer onvoorwaardelijk, maar zal onderworpen zijn aan dezelfde voorwaarden als de DBI's, wat betekent dat de grote bedrijven ervan zullen kunnen blijven profiteren;
- In de marge van de hervorming zal de aftrekpost voor octrooi-inkomsten geleidelijk aan vervangen worden door een aftrek voor innovatie-inkomsten, maar het principe van aftrekbaarheid voor dergelijke inkomsten blijft behouden (en wordt zelfs uitgebreid).
- Het aftrekken van verliezen uit het verleden wordt beperkt door het korfsysteem, maar blijft mogelijk, hoewel de hervorming een fiscaal consolidatiemechanisme creëert waardoor een winstgevende dochteronderneming van een groep de verliezen van een verlieslatende dochteronderneming kan aftrekken.
- De notionele interest is de enige fiscale gunstmaatregel die ernstig wordt getroffen door de hervorming, aangezien de aftrek enkel van toepassing zal zijn op de verhoging van het eigen vermogen en niet op het hele eigen vermogen. Maar zoals blijkt uit tabel 5 heeft de notionele interest door de "natuurlijke" daling van de aftrek zo goed als geen invloed meer – 1% van alle aftrekposten – in de resultaten van 2017, dus vóór de hervorming.

Definitief belaste inkomsten (DBI)

De DBI zorgen ervoor dat dividenden uitgekeerd door een bedrijf vrijgesteld zijn. Officieel is die vrijstelling in het leven geroepen om een dubbele belastingheffing te vermijden. Als bedrijf A dividenden ontvangt van bedrijf B wordt ervan uitgegaan dat dat laatste bedrijf al belasting op de winst heeft betaald, zodat het niet nodig is om belasting te heffen op de dividenden die de winst van bedrijf A aandikken.

Die vrijstelling voor dividenden wordt verleend aan bedrijf A op voorwaarde dat het een deelname aan het kapitaal van bedrijf B aanhoudt van tenminste 10% of een bedrag van 2,5 miljoen euro.

We hebben **twee grote punten van kritiek** (de andere zullen we hier maar negeren) op deze bepaling.

1. Bedrijf A wordt vrijgesteld zonder dat er rekening wordt gehouden met het belastingniveau van bedrijf B. Het gebeurt geregeld dat de winst van een dochteronderneming die dividenden uitkeert aan het moederbedrijf niet of nauwelijks belast wordt. In plaats van een dubbele belasting te vermijden, wordt via de DBI een dubbele niet-belasting mogelijk gemaakt.

2. De voorwaarden die bij wet zijn vastgelegd om te genieten van de DBI – een minimale participatie van 10% of 2,5 miljoen euro – maken deze maatregel bijzonder discriminerend. De maatregel zorgt ervoor dat de bedrijven van de rijksten bevoordeeld worden. Dat heeft een grote invloed op de kapitaalgroei van de grootste vermogens, zoals degene die in onze top 50 vermeld zijn.

Laten we bijvoorbeeld volgende drie situaties met elkaar vergelijken.

- **BVBA "Mijn eigen bedrijfje"** is een loodgietersbedrijf dat na het ontvangen van een goede tip beslist een deel van zijn winst op de beurs te beleggen. Het heeft voor 300.000 euro aandelen van Colruyt gekocht, namelijk 6.000 aandelen aan 50 euro per stuk. Elk aandeel is goed voor 1,18 euro dividend, goed voor een totale opbrengst van 7.080 euro, wat de winst van het bedrijf aandikt. Aangezien het bedrijf een belang heeft van minder dan 2,5 miljoen euro – laat staan van minstens 10% van de 150 miljoen aandelen van Colruyt die in omloop zijn – heeft het geen recht op de DBI-aftrek. Zijn financiële inkomsten zullen dus belast worden aan het standaardtarief van de vennootschapsbelasting (33,99%).
- **Meneer Dupont** heeft een mooi vermogen van 600.000 euro dat hij op de beurs belegt, eveneens in Colruytaandelen. Hij koopt 12.000 aandelen, die hem 14.160 euro

dividend opleveren. Omdat meneer Dupont een natuurlijke persoon is en geen bedrijf, heeft hij geen recht op DBI-aftrek (hij zou toch niet aan de voorwaarden voldoen om die aftrek te krijgen). Hij moet dus 30% roerende voorheffing betalen op die financiële inkomsten.

- **Sofina**, de grootste holding van de familie Boël en de nummer 1 van onze Top 50, is al sinds 1975 aandeelhouder van Colruyt. De portefeuille van de holding omvat participaties in een vijftigtal bedrijven, onder meer 7,78 miljoen Colruytaandelen, goed voor 5,18% van het kapitaal van de distributiegroep. Sofina heeft dus minder dan 10% van het kapitaal in handen, maar de waarde van zijn participatie – goed voor 390 miljoen euro – is ruim boven de minimumwaarde die is vastgelegd op 2,5 miljoen. Sofina kan dus genieten van de DBI-aftrek voor zijn dividenden van Colruytaandelen, die de holding 9,18 miljoen euro opleveren. De holding van de familie Boël moet dus slechts 1,7% belasting betalen op die inkomsten (d.w.z. 5% x de vennootschapsbelasting van 33,99%, met een DBI-aftrek van 95%). Vanaf het inkomstenjaar 2018 wordt dat zelfs 0%, dankzij de hervorming van de vennootschapsbelasting, die de DBI-aftrek verhoogt tot 100%.

Naast roerende voorheffing zal meneer Dupont trouwens ook nog de nieuwe effectentaks moeten betalen. De leden van de familie Boël daarentegen zullen, net als de andere superrijken, roerende voorheffing noch effectentaks moeten betalen, want ze bouwen hun vermogen op via bedrijven en werken niet met effectenrekeningen.

De vrijstelling op meerwaarden op aandelen

Als een vennootschap aandelen koopt en die daarna tegen een hogere koers verkoopt, dan realiseert ze een meerwaarde die haar winst doet groeien. Welnu, die winsten zijn niet of nauwelijks belastbaar, enkele uitzonderingen niet te na gesproken. Voor grote vennootschappen wordt de meerwaarde belast tegen een tarief van 0,412%. Een belachelijk laag tarief, maar de regering vond het blijkbaar toch nog te hoog.

Dus verdwijnt van het inkomstenjaar 2018 deze minibelasting van 0,412% als gevolg van de hervorming van de vennootschapsbelasting. Aan de andere kant zijn meerwaarden niet langer onvoorwaardelijk vrijgesteld: de voorwaarden voor de DBI-aftrek zijn van toepassing. Dat betekent dat de grote vennootschappen zullen genieten van een tarief van 0%, maar voor kleinere bedrijven zal dat niet altijd zo zijn.

Aftrek van octrooi-inkomsten

Slechts vier vennootschappen van onze top 50 vermelden aftrek van octrooi-inkomsten bij hun belastingvoordelen: Janssen Pharmaceutica (nr. 7), Umicore (nr. 35), Safran Aero Boosters (nr. 39) en Wabco (nr. 41). Deze aftrekpost bij die vier bedrijven is nochtans goed voor een totaal bedrag van 1,4 miljard euro, omgerekend 9% van de totale aftrekposten. En Janssen Pharmaceutica neemt daarbij het leeuwendeel voor zijn rekening, namelijk 1,2 miljard.

Door de wet van 7 februari 2017 werd de aftrek van innovatie-inkomsten in het leven geroepen, die geleidelijk aan de aftrek van octrooi-inkomsten zal vervangen (tot 2021 is een overgangsmaatregel van toepassing). Maar aan het eigenlijke belastingvoordeel verandert er nauwelijks iets. Vennootschappen zoals Janssen Pharmaceutica kunnen 85% van hun innovatie-inkomsten blijven aftrekken (meer dus dan de 80% die gold voor de aftrek van octrooi-inkomsten), terwijl ze in een eerder stadium al 80% hebben kunnen inbrengen van de bedrijfsvoorheffing op het loon van personeel dat wordt ingezet voor onderzoek en ontwikkeling, om nog te zwijgen van de eventuele subsidies die ze hebben ontvangen van de gewesten of Europa. Het gaat dus over belastingvrijstelling op alle niveaus.

Met de aftrek van innovatie-inkomsten zullen nog meer activiteiten als belastingvoordeel kunnen worden ingebracht. Maar een onderneming die onderzoek en ontwikkeling uitbesteedt aan een dochteronderneming, zal niet langer van de aftrek kunnen genieten.

Aftrek verliezen uit het verleden

De Belgische wetgeving is bijzonder gul op het vlak van verliezen, want tot en met de resultaten van 2017 kon een vennootschap tot 100% van zijn vroeger geleden verliezen

inbrengen, zonder beperking in de tijd. Vanaf de resultaten van 2018 zal het korfsysteem, als gevolg van de hervorming van de vennootschapsbelasting, die aftrekbaarheid beperken (100% aftrekbaarheid tot 1 miljoen euro, 70% daarboven). In tegenstelling tot KMO's zullen multinationals echter kunnen genieten van de fiscale consolidatie die door diezelfde hervorming is ingevoerd, waardoor het verlies van een verliesgevende dochteronderneming kan worden gecompenseerd met de winst van een winstgevende dochteronderneming van de groep. Multinationals vullen hun korf *de facto* met wat ze uit de andere korf halen.

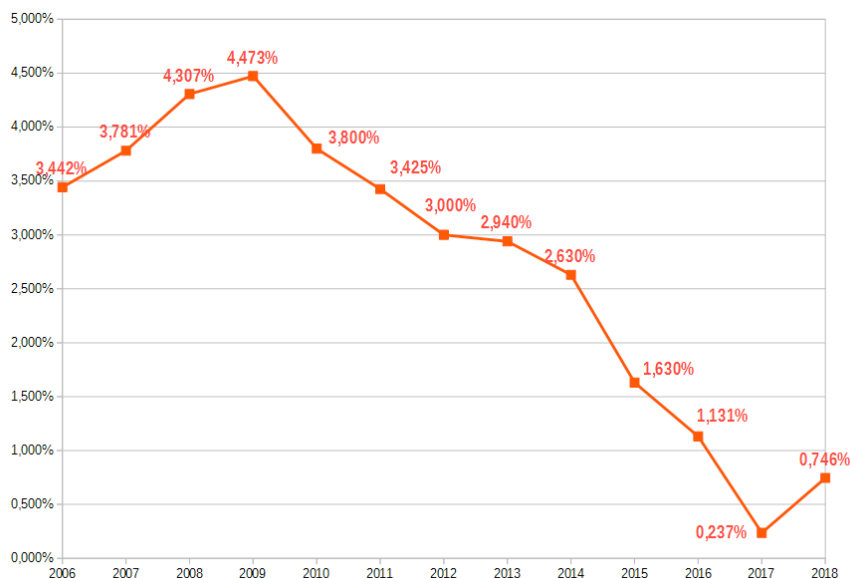
Tonnagetaks

Overeenkomstig de wet van 2 augustus 2002 worden in België de belastbare winsten uit maritiem transport, indien de vennootschap dat wil, forfaitair vastgesteld op basis van de tonnage van de schepen die deze winsten hebben gegenereerd. Als we kijken naar de twee vennootschappen die in onze top 50 staan en die dat forfait gebruiken, dan blijkt dat toch wel bijzonder interessant. Het belastingtarief van Solitaire Transport Chartering (nr. 18) bedraagt 0,02%, dat van de Société d'exploitation du Pioneering Spirit (nr. 48) 1,2%.

Notionele interesten

Het enige belastingvoordeel dat door de hervorming van de vennootschapsbelasting grondig werd gewijzigd, is de notionele-interestaftrek. Tot de resultaten van 2017 was de aftrek van toepassing op het hele eigen vermogen, vanaf 2018 is dat enkel nog op de verhoging van het eigen vermogen. Maar, door de "natuurlijke" daling van de aftrek, gekenmerkt door een pijlsnelle daling (zie grafiek 1), was de aantrekkingskracht van de notionele-interestaftrek al zo goed als verdwenen. Dat blijkt uit onze top 50, waar de notionele-interestaftrek nog slechts goed was voor 1% van alle aftrekposten, en dat terwijl de hervorming nog niet eens van toepassing was.

Grafiek 1 – Evolutie van de notionele-interestaftrek

Maar als we even naar het verleden kijken, zien we hoe interessant die notionele-interestaftrek wel was voor multinationals. Hun coördinatiecentra, die we vandaag veeleer interne banken noemen, hebben op grote schaal geprofiteerd van de vrijgevigheid van de Belgische belastingwetgeving sinds de uitvoering van het Koninklijk Besluit nr. 187 (bijzondere machten) van 30 december 1982 waardoor voor erkende coördinatiecentra een gunstig fiscaal regime van kracht werd. Gevolgd door de wet van 22 juni 2005 waarbij de notionele interest werd ingevoerd, nadat de Europese Unie België had veroordeeld voor de coördinatiecentra.

Met andere woorden, multinationals hebben meer dan drie decennia lang geen belastingen

betaald op miljarden euro's, simpelweg door binnen dezelfde groep geld door te sluisen van de ene dochteronderneming naar de andere. Dat alles zonder dat het de tewerkstelling ten goede kwam: de coördinatiecentra hadden de verplichting minstens ... tien werknemers tewerk te stellen. Een voorwaarde die bij de invoering van de notionele interest trouwens werd afgeschaft.